

Problema 7. Siguiu A un anell, $I \subseteq A$ un ideal. Es defineix el *radical* de I , $\text{rad}(I)$, com el conjunt d'elements $x \in A$ tals que existeix $n \in \mathbb{N}$ tal que $x^n \in I$. Proveu que si I, J són ideals de A , llavors

- (a) $\text{rad}(I)$ és un ideal de A .
- (b) Direm que I és un *ideal radical* si $\text{rad}(I) = I$. Proveu que $\text{rad}(I)$ és un ideal radical.
- (c) $\text{rad}(IJ) = \text{rad}(I \cap J) = \text{rad}(I) \cap \text{rad}(J)$.
- (d) $\text{rad}(I + J) = \text{rad}(\text{rad}(I) + \text{rad}(J))$.

Notes:

- Recordem la definició d'ideal. Un subconjunt $I \subseteq A$ és un ideal quan es compleixen aquestes dues condicions:

- (1) $(I, +) \subseteq (A, +)$ és un subgrup,
- (2) $AI \subseteq I$.

- També usarem el concepte de producte d'ideals. Si I, J són dos ideals d'un anell A , s'anomena producte de I i J a l'ideal engendrat per tots els elements de la forma xy , on $x \in I$ i $y \in J$. Clarament, $IJ \subseteq I \cap J$.

Solució.

a)

Per a provar que $\text{rad}(I)$ és un ideal de A , anem a comprovar que el radical compleix les dues condicions per a ser un ideal.

Comprovem primer que $A \text{rad}(I) \subseteq \text{rad}(I)$. Si $r \in \text{rad}(I)$, $\exists n \in \mathbb{N}$ tal que $r^n \in I$. Així, si $x \in A$, es té que $(xr)^n = x^n r^n \in I$ i, per tant, $xr \in \text{rad}(I)$.

Ara veiem que $(\text{rad}(I), +) \subseteq (A, +)$. Si tenim també que $s \in \text{rad}(I)$, $\exists m \in \mathbb{N}$ tal que $s^m \in I$. Pel teorema del binomi,

$$(r + s)^{n+m} = \sum_{i=0}^{n+m} \binom{n+m}{i} r^i s^{n+m-i}.$$

- Si $i < n$, llavors $n + m - i > n + m - n = m$ i, per tant, l'exponent de s és més gran o igual que m . Així, $r^i s^{n+m-i} = r^i (s^m) s^{n+m-i-m} \in I$, ja que $s^m \in I$.
- Si $i \geq n$, llavors $r^i s^{n+m-i} = (r^n) r^{i-n} s^{n+m-i} \in I$, ja que $r^n \in I$.

En qualsevol cas, cada sumand de $(r + s)^{n+m}$ està en I , que és un ideal de A . Per tant, $(r + s)^{n+m} \in I$, i això implica que $r + s \in \text{rad}(I)$.

Així, hem provat que $\text{rad}(I)$ és un ideal de A .

b)

Hem de veure que $\text{rad}(\text{rad}(I)) = \text{rad}(I)$:

En primer lloc, notem que $I \subseteq \text{rad}(I)$ sempre; per tant, $\text{rad}(I) \subseteq \text{rad}(\text{rad}(I))$.

Ara provem la inclusió contrària. Per definició de radical, $\text{rad}(\text{rad}(I)) = \{y \in A \mid \exists m \in \mathbb{N} \text{ amb } y^m \in \text{rad}(I)\}$.

Considerem $y^m \in \text{rad}(I)$. Aleshores, $\exists l \in \mathbb{N}$ tal que $(y^m)^l \in I$. Això implica que $y \in \text{rad}(I)$, com volíem veure.

Per tant hem provat que $\text{rad}(I)$ és un ideal radical.

c)

Clarament, tenim les inclusions $IJ \subseteq I \cap J \subseteq I, J$. Com que $I \subseteq \text{rad}(I)$, llavors $\text{rad}(IJ) \subseteq \text{rad}(I \cap J) \subseteq \text{rad}(I), \text{rad}(J)$, i $\text{rad}(I \cap J) \subseteq \text{rad}(I) \cap \text{rad}(J)$. Notem que hem fet servir que $I \subseteq J \Rightarrow \text{rad}(I) \subseteq \text{rad}(J)$, fet que és immediat.

Per tant ja tenim que $\text{rad}(IJ) \subseteq \text{rad}(I \cap J) \subseteq \text{rad}(I) \cap \text{rad}(J)$.

D'altra banda, si $x \in \text{rad}(I) \cap \text{rad}(J)$, $\exists m \in \mathbb{N}$ tal que $x^m \in I \cap J$, per tant $x \in \text{rad}(I \cap J)$, i es té que $x^{2m} \in IJ$. Això implica que $x \in \text{rad}(IJ)$.

En conseqüència, queden provades les igualtats $\text{rad}(IJ) = \text{rad}(I \cap J) = \text{rad}(I) \cap \text{rad}(J)$.

d)

Sabem que $I + J \subseteq \text{rad}(I) + \text{rad}(J)$ i, per tant, $\text{rad}(I + J) \subseteq \text{rad}(\text{rad}(I) + \text{rad}(J))$.

D'altra banda, si $x \in \text{rad}(\text{rad}(I) + \text{rad}(J))$, $\exists m \in \mathbb{N}$ tal que $x^m \in \text{rad}(I) + \text{rad}(J)$. Així, $x^m = i + j$, amb $i \in \text{rad}(I)$ i $j \in \text{rad}(J)$. Aleshores, $\exists l \in \mathbb{N}$ tal que $i^l \in I$ i $\exists k \in \mathbb{N}$ tal que $j^k \in J$. Llavors, $(x^m)^{lk} = (i + j)^{lk} \in I + J$ implica que $x^{mlk} \in I + J$ (pel teorema del binomi hem usat a l'apartat a). Per tant, $x \in \text{rad}(I + J)$.

Així, queda provada la igualtat $\text{rad}(I + J) = \text{rad}(\text{rad}(I) + \text{rad}(J))$.